

Klimata un enerģētikas
ministrija

VADLĪNIJAS NEATKARĪGAM AUDITAM KOMERSANTU SHĒMAS IETVAROS

2023.gada jūlijs

Iestāde: Klimata un enerģētikas ministrija Struktūrvienība: Enerģētikas ilgtspējas departaments		Dokumenta nosaukums: Vadlīnijas neatkarīgam auditam komersantu shēmas ietvaros		
Sagatavoja: Enerģētikas ilgtspējas departaments	Apstiprināts: Klimata un enerģētikas ministrijas valsts sekretāre	Variants: 3	Datums: 21.07.2023.	Lappuses: 5

SATURS

1. IEVADS.....	3
2. AUDITA APTVĒRUMS.....	3
3. PRASĪBAS AUDITORAM.....	4
4. AUDITA PROCESS.....	4
5. PĀRBAUDES ZIŅOJUMS.....	5

1. IEVADS

Vadlīniju mērķis – sniegt skaidrojumu un piemērus komersantu shēmas ietvaros veicamajam auditam. Vadlīnijās tiek aprakstītas prasības audita veicējam, kā arī auditā veicamajām darbībām, lai pārbaudītu biomasas kurināmā izmantotāju izstrādātās un pielietotās procedūras izmantotā biomasas kurināmā izsekojamībai, identificēšanai un atbilstoši uzskaiti.

Normatīvais regulējums

- ▶ [Noteikumi Nr. 686](#) ▶▶ [Noteikumu Nr. 686 anotācija](#)
- ▶ [Noteikumi Nr. 251](#) ▶▶ [Noteikumu Nr. 251 anotācija](#)
- ▶ [Direktīva \(ES\) 2018/2021](#)
- ▶ [Regula \(ES\) 2022/996](#)

2. AUDITA APTVĒRUMS

- ▶ Neatkarīgajam auditam ir jāpārbauda tikai tās komersantu procedūras, kas attiecas uz biomasas kurināmo, kas ir saņemts no nesertificēta kurināmā piegādātāja un nav piegādāts uzreiz no izejvielu ieguves vietas.
- ▶ Komersants var brīvprātīgi veikt visa komersanta ieviestās komersanta shēmas auditu, kura ietvaros tiks veikts audits visai cietā biomasas kurināmā aprītei un uzskaiti.

3. PRASĪBAS AUDITORAM

Auditu var veikt sertificēšanas institūcija, kas ir:

- **akreditēta Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā** saskaņā ar normatīvajiem aktiem par atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību, piemēram
- **Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regulas (ES) 995/2010**, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus, **8. pantā noteikta kā pārraudzības organizācija**, kuru ir atzinusi Eiropas Komisija.

- ▶ Neatkarīgā audita veicējiem nav jāpaplašina savs akreditācijas aptvērums vai jāpieprasa jauna akreditācija, bet tā var darboties esošā akreditācijas tvēruma ietvaros.
- ▶ Sertificēšanas institūcijai ir jānodrošina, ka tā un tās personāls nav ieinteresēts kādas trešās personas labā un, ka pašlaik nesniedz ne juridiska, ne ekonomiska rakstura pakalpojumus trešajai personai, kas ir saistīti ar labuma gūšanu saistībā ar komersantu, kurā tiek veikts audits (nedarbojas tāda uzņēmuma labā un nesniedz konsultācijas tam uzņēmumam, uz kuru attiecas Noteikumos Nr. 686 noteiktie pienākumi).

Akreditācijas standarti

VS EN ISO/IEC 17021-1:2019 "Atbilstības novērtēšana. Prasības institūcijām, kas nodrošina pārvaldības sistēmu auditu un sertifikāciju. 1.daļa: Prasības"

LVS EN ISO 14065:2022 L "Vispārīgi principi un prasības vides informācijas validēšanas un verificēšanas institūcijām"

LVS EN ISO/IEC 7065:2015 "Atbilstības novērtēšana. Prasības institūcijām, kas sertificē produktus, procesus un pakalpojumus";

4. AUDITA PROCESS

Neatkarīgā audita ietvaros institūcijai ir jāveic *desk-review* par komersanta izstrādātajām procedūrām un par to atbilstošu piemērošanu un pielietošanu. Minētās pārbaudes veikšanai neatkarīgajam auditoram ir jābūt pašu izstrādātiem pārbaudes protokoliem, lai pārbaudītu komersantu izstrādātās un pielietotās procedūras un ieviestu masas bilances sistēmu. Minēto pārbaudi var arī veikt, ievērojot regulas Nr. 2022/996 19.pantu un I pielikumu.

Regula 2022/996

19.pants - tiek pārbaudīts, vai komersantam ir izstrādātas attiecīgās masas bilances (piegādes ķēdes izsekojamības) procedūras, vai meža biomasas izejvielu un cietā kurināmā partijas tiek attiecīgi reģistrētas, vai tiek attiecīgi uzskaitītas un atzīmētas partijas, kurās tiek sajauktas dažādu meža izejvielu partijas (ja tiek sajauktas, piemēram, priedes kurināmais, kas piegādāts no dažādām cismām, tad tas tiek uzskatīts par vienu maisījumu un nav atsevišķi jāreģistrē; atsevišķi jānorāda, ja vienā partijā tiek sajauktas, piemēram, priedes, apses, bērza izejvielas;

I pielikums - tiek pārbaudīts, vai I pielikumā noteiktajai datu plūsmai ir izstrādāti attiecīgās procedūras vai reģistri, vai dati tiek attiecīgi reģistrēti, uzglabāti utt.

AUDITORAM JĀIZSKATA VISMAZ ŠĀDA DOKUMENTĀCIJA:

- A. procedūra, kā komersants identificē kurināmo no dažādiem kurināmā piegādātājiem, kurā jābūt norādītām:
 - a. katra piegādātāja un katra tā piegādātās kravas identificēšana;
 - b. piegādātāja sertifikāts, ja tāds ir;
- B. procedūra, kā komersants identificē kurināmo no dažādām izcelsmes valstīm:
 - a. kā katrai kravai tiek identificēta piegādes valsts;
 - b. kā katra krava tiek identificēta pēc tās piegādes valsts;
 - c. uz katru kravu attiecināmais piegādātājs un tā sertifikāts, ja tāds ir;
- C. procedūra, kā komersants identificē un pārbauda kurināmā izcelsmi:
 - a. kā komersants pārbauda izcelsmes valsts pamatojošo dokumentāciju;
 - b. kā komersants pārbauda biomasas atbilstību nosacījumam “piegādāts uzreiz no ieguves vietas”;
- D. procedūra, kā komersants aprēķina un apliecina atbilstību emisiju ietaupījumu kritērijiem:
 - a. vai tiek izmantots emisiju aprēķina rīks energoresursu informācijas sistēmā, vai tiek izmantots paša izstrādātais aprēķinu rīks;
 - b. kā tiek iegūti un aprēķinu rīkā ievadīti aprēķinā nepieciešamie lielumi;
 - c. kā tiek aprēķinātas emisijas katrai kravai;
 - d. kā tiek pašapliecināts aprēķins (aprēķina izdruka);
- E. līgumu par kurināmā iegādes esamību un identificēšana;
- F. uzskaites dokumentu (*piem. rēķins, pavadzīme, pieņemšanas-nodošanas akts, u.c.*) par kurināmā iegādi esamība un apliecinājumu par maksājumu veikšanu atbilstoši uzskaites dokumentiem (*piem. rēķins, u.c.*) par iegādāto kurināmā apjomu;
- G. procedūra, kā tiek uzglabāti un identificēti kurināmā piegādātāja apliecinājumi, ciršanas apliecinājumi, pavadzīmes.

5. PĀRBAUDES ZIŅOJUMS

Audita veicējs komersanta pārbaudes rezultātā sagatavo pārbaudes ziņojumu par audita procesu, tajā iekļaujot informāciju par pārbaudītajiem dokumentiem, kā arī par dokumentu atbilstību auditējamā komersantā.

Pārbaudes apliecinājumu par dokumentu pareizību pieņem auditu veikušais inspektors, bet apstiprina audita institūcijas atbildīgā persona. Audita atzinuma un pārbaudes ziņojuma formu (veidlapas) izstrādā neatkarīgā audita veicējs.